

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “การศึกษาระบบอินเทอร์เนต” และแก้ไขบทนิยามของคำว่า “สถานศึกษา” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๒ เหตุผล

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ยังไม่มีบทนิยาม ของคำว่า “การศึกษาระบบอินเทอร์เนต” ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับการศึกษาระบบอินเทอร์เนต ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับการศึกษาโดยเฉพาะบุคคลที่มีความไม่พร้อมทางรายได้ ครอบครัวย และสังคม หรือมีความจำเป็นบางประการ จึงต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ตามศักยภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายอนุทิน ชาญวีรกูล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติมีหลักการจัดการศึกษาให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน และให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ โดยเป็นการผสมผสานระหว่างการศึกษาทั้งสามรูปแบบ เพื่อให้สามารถพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิตของประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากกลไกและการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะรองรับ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางและเป้าหมายดังกล่าว สมควรให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษา

ตามอัยยาศัยให้เป็นไปอย่างมีระบบและต่อเนื่อง มีการบริหารและจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ตามศักยภาพ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และภูมิปัญญา อันจะมีผลในการพัฒนากำลังคนและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นมา

พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดบทนิยามเพื่อความชัดเจนในการใช้บังคับกฎหมายไว้หลายคำ เช่น

“การศึกษานอกระบบ” หมายความว่า กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบ หลักสูตร วิธีการจัด และระยะเวลาเรียนหรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่น และหลากหลายตามสภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้นและมีวิธีการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้

“การศึกษาตามอัธยาศัย” หมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคล ซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความสนใจ ความต้องการ โอกาส ความพร้อม และศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

แต่เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน คือยังไม่มีบทนิยามของคำว่า “การศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต” ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับการศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับการศึกษา โดยเฉพาะบุคคลที่มีความไม่พร้อมทางรายได้ ครอบครัว และสังคม หรือมีความจำเป็นบางประการ จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ตามศักยภาพ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “การศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

“การศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต” หมายความว่า การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยโดยการดำเนินการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

๒. ให้ยกเลิกความในบทนิยาม คำว่า “สถานศึกษา” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

๒.๒ สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

๒.๓ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน หรือองค์กรอื่นที่มีส่วนร่วมหรือวัตถุประสงค์ในการดำเนินการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

๒.๔ ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ ควรกำหนดให้การศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หมายความว่า การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยโดยการดำเนินการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หรือไม่

๓.๒ ควรกำหนดให้สถานศึกษา หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หรือไม่

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น รับฟังตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ รวมระยะเวลา จำนวน ๑๕๗ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

The screenshot displays the official website of the Thai National Assembly. At the top, there is a navigation bar with the URL https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/main.php?filename=Thai_National_Assembly. Below the navigation bar, the header features the Thai National Assembly logo and the text "รัฐสภาไทย Thai National Assembly". The main content area is divided into two sections. The left section, titled "การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ" (Public Hearing on the Draft of the Bill of the Constitution, Article 77), includes a search bar and a "ค้นหา" (Search) button. The right section, titled "ถ่ายทอดสดประชุมสภา" (Live Broadcast of the Assembly Meeting), features a "LIVE" button and a play icon. Below the main content area, there is a footer section with the text "รับฟังตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2562 ถึงวันที่ 7 พฤษภาคม 2563" (Public Hearing from December 3, 2019, to May 7, 2020).

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th จำนวน ๓ ราย
ดังนี้

๑. เพศชาย จำนวน ๒ คน และเพศหญิง จำนวน ๑ คน
๒. อายุ ๒๐ – ๓๐ ปี จำนวน ๒ คน และ ๖๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๑ คน
๓. ระดับการศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส. จำนวน ๑ คน ปริญญาตรี จำนวน ๑ คน และ
สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑ คน
๔. อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑ คน ข้าราชการบำนาญ จำนวน ๑ คน และ
รับจ้าง จำนวน ๑ คน
๕. ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ในฐานะประชาชนทั่วไป จำนวน ๓ คน

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th สรุปได้
เป็นรายประเด็นดังนี้

๑. ควรกำหนดให้การศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หมายความว่า การศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยโดยการดำเนินการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หรือไม่

เห็นด้วย เพราะลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเรียน ลดภาระในการส่งงาน

๒. ควรกำหนดให้สถานศึกษา หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ
การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัย หรือไม่

ผู้ตอบแบบสอบถามตอบเห็นด้วย โดยไม่ได้ให้ความเห็นประกอบ

๕.๓ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(๑) ควรให้ความหมายครอบคลุมการจัดการศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ร่วมกับการจัด
การศึกษาผ่านวิธีการอื่นๆ ในลักษณะผสม หรือ Blended Learning ด้วย โดยให้สถานศึกษาที่จัด กศน.
สามารถเลือกจัดแบบอินเทอร์เน็ตอย่างเดียวหรือแบบผสมก็ได้ และที่สำคัญมากอีกอย่างคือ การปรับระเบียบ
การจัด กศน. ต่างๆให้สอดคล้องกันด้วย เช่น เรื่องการพบกลุ่ม (อาจจะต้องยอมรับข้อมูลการโต้ตอบผ่าน
อินเทอร์เน็ต การส่งงาน การตรวจ การ Feedback ของครู และของผู้เรียนประกอบ เป็นต้น) เรื่องการทำ
กิจกรรม กพช. เรื่องเกณฑ์จำนวนนักศึกษาของครู กศน. เป็นต้น

(๒) อาจจะเพิ่มระบบอื่นๆ ไปด้วย เช่นระบบอินทราเน็ต ระบบเครือข่ายเสมือน (VPN)

(๓) ควรเปิดกว้างให้หน่วยงานที่ไม่ได้เกี่ยวกับการศึกษาสามารถจัดการศึกษานอกระบบ และ
นำสื่อการสอนมาแชร์กันได้

(๔) ควรให้ความหมายรวมถึงสถานศึกษาเอกชน หรือเอกชน แต่ให้อยู่ในความควบคุมของ
สำนักงาน กศน. ด้วย

(๕) ขอให้ทางสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร แก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องของการระบุเพศ
ข้างต้น ควรมีช่องไม่ระบุเพศ หรืออื่นๆ

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ยังไม่มีบทนิยามของคำว่า “การศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต” ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับการศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับการศึกษาโดยเฉพาะบุคคลที่มีความไม่พร้อมทางรายได้ ครอบครัวยากจน หรือมีความจำเป็นบางประการ จึงต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ตามศักยภาพ

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

☒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๔ วรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการ ให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย

☒ ยุทธศาสตร์ชาติเรื่อง ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

☒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ของประเทศในด้านคุณภาพในแต่ละช่วงวัย เพื่อให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้งการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมด้วยการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยแก่ประชาชน

☒ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ได้กำหนดการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ให้คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้บริการการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกกลุ่มทุกวัยในระดับที่เหมาะสมกับสภาพบริบทและสภาพพื้นที่

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ จะทำให้มีกฎหมายรองรับรูปแบบการศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับการศึกษา เป็นการขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษา การเรียนรู้และการศึกษาตามอัธยาศัยแก่ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยในระดับที่เหมาะสมกับสภาพบริบทและสภาพพื้นที่ โดยเฉพาะบุคคลที่มีความไม่พร้อมทางรายได้ ครอบครัวยากจน และสังคม หรือมีความจำเป็นบางประการ ให้ได้มีโอกาสเรียนรู้และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ตามศักยภาพ

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีความใกล้เคียงกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบอื่นที่สำคัญ ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายในพื้นที่ห่างไกลอาจประสบกับปัญหาการเข้าถึงและการใช้บริการอินเทอร์เน็ต รัฐจึงควรเร่งขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตสาธารณะให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้อย่างเท่าเทียม

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☐ มี

☒ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

.....

.....

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☐ มี

☒ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

.....

.....

๘. บทกำหนดโทษ

☒ ไม่มี

☐ โทษทางอาญา

☐ โทษทางปกครอง

☐ โทษปรับเป็นพินัย

☐ โทษอุกฤษณ์

เหตุผลและความจำเป็น

.....

.....

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร